HOMO IN SINGVLARI DVALIS,
NEC DISSYLLABVM TANTVM ET BIPES ANIMAL,
VT VVLGARIS FERT FAMA,
SED SVPRA VVLGI CAPTVM TOTVS ANCEPS ET DVPLEX,
NEQVE VEL IBI SIMPLEX, VBI VIDETVR SIMPLEX
ET SIMPLICISSIMVS.

NOVO DICHOTOMIAE ANATOMICAE SPECIMINE
DVALISTICO CONSPECTIOR FACTVS
IN
EPISTOLA,
QVA
VIRO
PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO,
DOMINO
CAROLO PHILIPPO DIEZIO,
DESIGNATO COPIARVM CIRCVLI SVEVICI MEDICO CASTRENSI,
DOCTORIS IN ARTE SALVTARI HONORES
GRATVLATVR
D. GEORGIVS FRIDERICVS SIGWART,
P. P. O.

TVBINGAE
LITTERIS SCHRAMMIANIS.

Quae leuior *non numquam videtur*, grauior *omnino ſaepius exſiſtit*, *ludendo docens &* manſuetior Minerua, *quam* immitis *illa*, *ſui impotens*, clamoſa, iurgioſa, tumultuoſa, imperioſa, obſcura, *ex atrata bile amarulenta &* hypochondriaca, παρ' ἑαυτῇ φρόνιμος (Rom. XII, 16.), *ſibi ſoli ſapiens placenſque*, *ceteroſque omnes ſuo modulo attemperari geſtiens*, moroſe pia, *vel potius* impie pia, auſtera, hirſuta *atque* horrida, *ſub iſthac certe adfectatae grauitatis acerbitate longe* leuiſſima. *Flecti enim*, *& amice quidem clementerque flecti*, *non violentius atque imperioſius cogi*, *vult humanae mentis natura.* *Quo haec itaque* inhumanior, *eo illa eſt* humanior, *adeoque non tantum ornatior*, *naturaeque humanae* acceptior, *verum etiam multo* felicior *ad praeclariſſima quaeque in veritatis morumque ſtudio magiſtra.*

Vid. Philoſ. moral. medic. Sect. II. Cap. III. de ſuſpectis non ſuſpectae in emendandis hominum moribus ſatirae oſoribus.

Quot homines, *tot capita* (reali puta effigie tales. Qui enim capite carent, hoc ſenſu *acephali*, eorum aut nulla ſunt, aut equidem nulla noui exempla, vt vt eorum, qui alio ſenſu *acephali* ſunt, atque ab eiuſdem familiae *bucephalis* paullulum differunt, occurrant quam plurima. Sed hæc per parentheſin, primam quidem, quæ veniam petit, & ſibi & ſequentibus claudatur *acephalis*!) *Quot*, repeto, *homines*, *tot capita*, *quot capita*, *tot ſenſus*, *quot ſenſus*, *tot* hominum de ſemet ipſis ceteriſque *ſententiae*, *opiniones* verius dixerim. Nec noſtrae vtriuſque, *L. B.* de altero, nec de aliis, eaedem ſunt ſententiae. Saltem *per principium indiſcernibilium* non poſſumus non in iis diſcrepare. Suum enim cuique eſt ingenium, ſuus cuique mos, ſua cuique propenſio. Immo ne haec quidem ſemper & vbique ſunt eadem, ſed alio tempore alia, & diverſo ſaepe plane diuerſa. Id certe in memet ipſo experior, mecumque in ſe experiri poterit quilibet, in ſe deſcendens. Idem vero experimur non ſemper ſatis iucunda ad nos attentione, ſed moleſto ſaepius ſenſu. Noſtrapte enim culpa haud raro accidit, vt non optime ſimus variabiles Cauendum etiam eſt, ne ex noſtris variabilibus aliorum metiamur variabilia, ne ſuccenſeamus aliis, qui forte minus fauſte ex ſuis noſtra metiuntur, ne, quia hoc facile vſu venit, noſtra ab aliorum mutabili natura nimis ſit remota. Ecce TIBI, quiſquis es, *primam* in edendis variabilis noſtri ingenii fetibus

bus obſeruandam *regulam!* Hanc equidem in praeſenti molimine mihi ſcriptam eſſe ſentio. Homo ſum, & meae quidem mentis homo, vt ſuae alius quiuis. Meae mentis, repeto, adeoque humanae, &, quia humanae, variabilis etiam. Hinc *variantibus* omnino *lectionibus* non potuerunt non eſſe conſpicua, quæ in publicum adhuc emiſi. Verum illa variabilia vt quoad rerum cardinem in vnum conſentirent, ambitioſe ſtudui. Eadem deinde ambitione caui, ne meae ab aliorum *variantibus lectionibus* iuſto recederent longius. Hodie, vt antea, homo, & meae mentis homo, pro variabili huius capacitate & impetu, alia iterum publicare non potero, quam quae ad aeque variabilem guſtum non plane vbique erunt adcommodata. Sed ſtet ſua cuique variabilis iudicatrix indoles, modo mea ab iſta non nimis abludat! Variatur enim ſententiis in tanta rerum hominumque varietate. Minimis ſaepe momentis maximae fiunt inclinationes. Vertitur aetas, vertuntur mores, leges, conſuetudines. *Alloeotica* ſunt vitae genera & regimina.

Tempora mutantur, & nos mutamur in illis.

Immutabilis tamen ſtat *veritas*. Conſtat, aeternumque ſibi conſtabit, eadem ſemper *virtus*. Eo igitur collineemus, oportet, oculos manuſque in omni noſtra πολυμαθεία. Eo collineemus qualeſcumque noſtros adeo variabiles rerum variabilium inceptus, harumque rerum omnium actiones, verbo, omnem noſtram πολυπραγμοσύνην. Eo, inquam, tendant, inque id vnum omnia confluant quamuis variabilia noſtra ſtudia, ad *veritatis* nempe & *virtutis* amplificationem, & ſalutis vnice inde pendentis conſtantem *finem*, conſtanti & invariabili dirigenda conſilio. Summa & immutabilis lex eſt, quae nos tantopere mutabiles in eo capiendo mutabiles eſſe non ſinit. En *alteram* huius *ſcriptiunculae regulam!* Aut male mutabilis ſum, aut, quidquid in praeſentia quoque mutabile in me eſſe ſentio, id vt intra immutabile illud centrum conſiſtat, curare debeo. Curabo id etiam lubenter ex immutabili hoc meo, nec hodie demum capto, conſilio. Sed qua in

re?

re ? Heic anceps haereo. Aliquid ſcribendi occaſionem ſubnatam eſſe video. Scribendum mihi eſſe, quod, licet variabile, a variabili tamen aliorum iudicio haud nimis abludat, ad metamque inſuper illam numquam variabilem tendat, pariter intelligo. Verum, quid ſcripturiens eo dirigendum ſcribam, non dum ſcio. Scio ſcribendam eſſe *epiſtolam*. Volo hanc *gratulatoriam*, idque ſummo prorſus iure. Nolo illam tamen vulgari more gratulatoriam, hoc eſt, vulgari laudationum luxurie fecundam, ſterilem rectius dixerim. Plane enim ſteriles eſſe deprehendo ſaepiſſime, quas fecundiſſimas arbitrantur, huiuſce modi epiſtolas. Nolo itaque meam iſtarum ſimilem: volo diſſimilem. Qua in re, adhuc ignoro. Eccur vero ignorem in tanta rerum cogitationumque de illis varietate ? Mire varia & abundantiſſima eſt rerum exquirendarum copia. Mire igitur varia quoque & vberrima ſpeculationum de iſtis adfluentia. Cui inhaerere praeſtet, ambiguum eſt. Optio difficilis. Quid ergo tandem ? Fluctuationis huius impatiens, filum ambiguitatis abrumpo, quo ipſo ducor ad omnium maxime ambiguum & commune ambiguitatis ſuſcitabulum. Ecquod vero illud, curioſulus quaeris. Noli, amabo, quaerere. Tute ipſe, egomet tecum, & nobiſcum quiuis alius, ſumus peruagatum illud & πολυθρήλλητον

varium & mutabile ſemper,

& certe non ſola femina, vti fama vulgaris, ſed iniuſta, & EVRIPIDEA in feminas habet iniuria, verum vtriuſque ſexus, & in vtroque cuiuſuis conditionis homo. Tantae eſt latitudinis ampliſſimus hic hominis character, quem ſemper & vbique exprimit conſtans ipſius inconſtantia. Quanam enim, quam hac in re, conſtantior deprehenditur ? Proteus eſt, non tantum, vbi male eſt variabilis, ſed in vniuerſum vere talis, etiam non male mutabilis, ex ipſa humanitatis lege Vertumno mutabilior. Fluxa ipſius mens, Euripo mutabilior eſt cogitationum ipſius abyſſus. Amicitia & voluntas ſunt ambulatoriae. Incerta eſt certiſſime ipſius indoles, & ad ambiguitatem factus

genius, nunc bono, nunc malo omine. Difficilis ipſi vlla in re mora. Conſtans ab vno ad alterum inclinationum tranſitus. Intus & in cute verſipellis eſt, quotieſcumque ipſi placuerit, & quando non placuerit? Temporum homo, cuius ingenium temporarium, animum ſubinde corpuſque mutans. Quavis hora, quouis horae momento, a ſe ipſo diuerſus, totus, quantus quantus eſt, *alloeoticus*, ſemper ex ancipiti rerum mutatione pendens, quia totus anceps. Eheu! heic ipſemet anceps haereo. Nobilemne dicam, an ignobilem, hunc humanae ambiguitatis characterem, ambigo. At quid ambigo? Ipſe ſic ambiguus ancepſque homo nunc nobili, nunc ignobili nomine, anceps eſt. Haec vero de variabili rerum humanarum ſtatu cogitata obſeruataque tam clara, tam certa ſunt, quam clarum certumque eſt, homines eſſe homines, ac proinde in finitorum, & propter hanc ipſam finitudinem in ſucceſſiuorum ſerie conſtitutos, adeoque ſucceſſionibus omni ex parte obnoxios. De hiſce qui ambigeret, male eſſet ambiguus, ad ſolem caecutiret, vel, ſibimet ipſi ignotus, ſtoica immutabilitatis fabula ſe ipſum deluderet.

Hac ſub ancipiti ſpeculationum mearum ambiguitate ille ipſe propius mihi ſe offert, quem, ambiguo animo conceptum, in ambigui huius ſchediaſmatis rubro poſui, *homo anceps*, *homo*, inquam, *non diſſyllabum tantum & bipes animal*, *vt vulgaris fert fama*, *ſed ſupra vulgi captum totus anceps*, *neque vel ibi ſimplex*, *vbi videtur ſimplex & ſimpliciſſimus*. Ecce *tituli originem* & *analyſin*! Quod ſi tamen hanc epiſtolam dixeris ambiguam, nil habeo contra. Sin autem eamdem eorum, quae mox dicentur, intuitu, pro monſtroſa habueris, vtpote capite, quam reliquo corpore, grandiorem, ſcias, ductam inde hanc ſimilitudinem mihi pulchram, ipſique, quod intendo, aenigmati videri congruentem. Interim tamen, ſi pauciora inter, pluribus hactenus, nec tamen ſine ratione dicta, & plura, paucioribus deinceps dicenda, diſtinxeris, non habebis amplius, quod monſtroſi quid alere dicas. Supereſſet, vt de *vſu* ancipitis huius de ancipiti natura humana ſpeculationis non nulla

adde-

adderem. Verum in eo anceps esse nequeo, quod in se haudquaquam est anceps. Quis enim ignorauerit, ac non potius sua sponte senserit, quanti sit momenti sua ipsius intelligere ancipitia? Quis non intellexerit, quanti referat, eorum, cum quibus nobis res est, ancipitem intelligere indolem? Moralis philosophiae praeconibus *moralem*, reliquis Philosophis *metaphysicum* & *physicum*, Theologis *theologicum*, Iure consultis *iuridicum*, Politicis *politicum*, relinquo excutiendumque committo doctrinae hujus *vsum*. *Medicum* & *medico - chirurgicum*, *theoreticum* aeque ac *practicum*, alibi sumam explicandum. Idem quoque ex iis, quae infra sumus dicturi, intellectu haud erit difficilis. Duo sunt *causae*, quam tenebo & agam, *momenta*: *vnum* in dictae ambiguitatis humanae expositione, *alterum* in huius characteris demonstratione ponendum. Vtrumque, quod facile praeuideo, multo est amplius, quam vt a pagellis praesentibus capi possit. Breuius itaque vtrobique me expediam. Colligam characteris illius summam in pauculas, sed numerosioribus praedicatis constantes propositiones. His interspergam, non pleniores quidem demonstrationes, at praecipua tamen illarum fundamenta. Haec igitur, velim, respiciat LECTOR BENEVOLVS, nec prius, quam hæc rite ponderauerit, praeiudicata quadam opinione a vero abripi se patiatur in diiudicandis illis *hominis ancipitis praedicatis*, quae neutiquam, vt primo quis forte adspectu suspicari posset, *ludicra* erunt, aut mere *satirica*, obiterque *iocosa*, aut plane *fabulosa*, aut denique *ἑτερόδοξα*, sed *realia* omnino & *seria*, quantumuis hinc inde paullulum quoque *aequiuoca* & *παράδοξα*.

Prodeat itaque properante pede in orchestram homo multiplicis praedicati, *Homo* (vt *praedicata* illius, supra a limine iam exscripta, repetam, filumque hinc ad cetera continuo ductu producam) *in singulari dualis, nec dissyllabum tantum, & bipes animal, vt vulgaris fert fama, sed supra vulgi captum totus anceps & duplex, neque vel ibi simplex, vbi videtur simplex & simplicissimus*, totus anceps, anceps *quoad* vtramque sui partem, *corpus* & *animam*, & quoad *vtriusque communitatem*,

totus

totus anceps & *physice*, & *moraliter*, & vtroque modo tam *tecte*, quam *aperte*, itemque tam *realiter*, quam *symbolice*, adeoque tam *serio*, quam *iocose talis*, duplex in vno, & vnus in duplici, tribus: ex vna parte *bicorpor*, ex altera δίψυχος, bianimis, ex vtraque totus *bis animal*, *bicorpor* quidem ex toto, a capite ad calcem, & ab imis vnguiculis ad summum vsque verticem, biceps ergo (ni hydra interdum sit, vix Herculea virtute edomanda), in capite non solum bis oculatus (licet, altero clauso, saepe vix monoculus, aut binis oculis nil videns,, male oculatus, vel testis, vel alia ratione in oculum vtrumuis otiose conquiescens, aut basiliscus plane, sed pulchre ita saepe etiam bilychnis & bigemmis) nec solum bis auritus (parens prolesue, nunc male auritus, nunc pulchre ita bipatens, nunc binis auribus non audiens, nunc in vtramuis aurem dormiens, *cet.*) non, inquam, solis oculis auribusque aperte biforis & biformis, sed & reapse bilinguis (cuius tamen lingua haud semper laete florens bifolium, sed saepe ferrum bipenne, vnde, qui cautus est,

domum timet ambiguam Tyriosque bilingues)

porro bis gustans (lingua potius, quam intellectu) bis nasutus (saepe nasutulus tantum, nam

non cuicumque datum est habere nasum)

διεγκέφαλος, biuertex, bicornis, bifrons, bifaciatus, bicolor (& discolor, cui saepe neque color constat, neque vultus) bidens (hinc saepe plus satis dentatus) bis vocalis (hinc loquax, garrulus, dicaculus) bicameratus, bicors (inde discors) bis gulosus (nec raro profundioris gulae gulo) digastricus (licet interdum monophagus) a natiuitate, sexus & aetatis respectu, bis nascendus, bis natus, bis viuens, bis moriturus, bigener, gemellus, bis mas (& mascule saepe duplex) bis femina, bis puer, vel puella, bis iuuenis l. iuvencula, bis vir l. mulier, bis senex l. vetula, valetudinis intuitu, bis sanus, bis aeger, coniugii respectu bis caelebs, bis coniux, numquam μονόγαμος, sed semper δίγαμος, adeoque

que ſemper vel bimaritus, vel biuira, bimammis, bis haſtatus (licet *μονόβελος*) biualuis, *δίδυμος*, hinc bifer, biparus, bipater, bimater, bilaterus, bicoxus (nec *μονόμηρος*) in extremitatibus etiam bimembris, bicubitalis, bipalmis, bimanus, (ambabus ſua alienaque facile capiens & arripiens) bipes. Sed haec dictu nimis vulgaria & notiora, quam quae heic repeti mereantur. Viſne propiorem magiſque *anatomicam*, & ad ſollemniorem *anatomicae analyſeos* adornatam C. H. *dichotomiam?* En illam! *Duo* ſunt in vno duplicis hominis corpore organico *ſyſtemata vniuerſalia*, *duplicata* vtraque iterum vbique *particularia*: omnium princeps & primum *cerebroſo-neruoſum*; omnium vltima baſis *oſſeum*. In omnibus & ſingulis manifeſta duplicitas. Biformis itaque exſiſtit homo in corpore ſuo in vniuerſum biformi, biformis inquam, a primo molliſſimo cerebroſo ad ultimum vſque corporis ſui ſyſtema duriſſimum, oſſeum puta. Nominatim ergo exſiſtit bis cerebroſus, duplex in *cerebro* & *cerebello*, duplex in *medullari* compage *oblongata* & *ſpinali*, duplex in *neruoſo* proxime inde oriundo *ſyſtemate*, duplex in *muſculari*, duplex in *tendinoſo*, duplex in *vaſculoſo*, ſanguifero, ſerifero, limphatico, duplex in *glanduloſo*, duplex in reliquo interaneo molliori ſyſtemate, duplex per *viſcera* tantum non omnia, duplex adeo in duriori, tam cartilagineo, quam oſſeo, ſyſtemate. Vnum & vnum faciunt *duo*. Duorum concurſus facit *dualitatem*.. Duo in vno conſtituunt *duplex*. Inde *duplicitas*. Quoniam vero non niſi ſimilia numerari poſſunt, *dualia*, & *duplicia* dicuntur *paria*. Neruorum, muſculorum, & reliquarum C. H. *partium paria* exſiſtere, docet Anatome. Eamdem *duplicitatem* manifeſtam reddunt *Φαινομενα*, in viuis obſeruanda. Proximum heic ſubit idque triſte *exemplum* curae meae commiſſi viri, *hemiplegiae* fulmine in dextro latere perculſi, indeque in eodem *paralytici* facti. Hic, per totum illud latus abolito motu voluntario, exſtinctoque ſenſationis organiſmo, exacte ita dimidiatus *ſemiparalyticus* adhuc iacuit: in altero autem latere pulchre viguit *ſyſtema*

)( )(. *anima-*

animale. E. *duo*, E. eadem *diſtincta* in C. H. exſiſtunt *ſyſtemata animalia*, quorum vel vtrumque viget, vel alterutrum dumtaxat, vt in hoc exemplo, vel neutrum, vt in paralyticis ex vtraque parte, haud proſtrato interim, nec vna abolito, *ſyſtemate vitali.* Neque enim, licet abolitae ſint *ſyſtematis animalis functiones*, ſemper in eodem abolentur *functiones vitales.* Licet hoc videre in eodem ex *hemiplegia ſemiparalytico.* Quamuis enim *animale ſyſtema* per totum latus dextrum ſit exſtinctum: viget tamen in eodem *ſyſtema vitale.* Rubent, calent dextri lateris partes aeque, ac ſiniſtri, micant arteriae aeque viuide in illo, quam in hoc, ita quidem, vt numquam adhuc obſeruauerim pulſus diuerſitatem. E. non tantum duplex datur in C. H. *ſyſtema animale*, ſed & ab hoc diuerſum eſt *vitale ſyſtema*, pariter duplex. *Vita humana* omnino alia eſt *vita corporis humani*, alia *animae humanae*, alia *hominis*, quæ ex animae & corporis vita reſultat. Similem in modum recte & vtiliter diſtinguitur *mors corporis humani* a *morte animae humanae*, & ab vtraque *mors hominis*, in animae a corpore ſuo ſeparatione conſiſtens. Vnde patet, mortuum, nec amplius viuum, eſſe poſſe hominem, non dum mortuo, ſed adhuc viuo ipſius corpore, aeque, ac viua ſuperſtite ipſius anima. Patet vna, *mortem* quoque variam dari in homine non dum plane mortuo, & ante animae ipſius a corpore ſeparationem. *Hemiplegiae* inſultu tactum huius nunc *ſemiparalytici* latus ideo non prorſus emoriebatur, ſed vigebat in illo adhuc calor motuſque vitalis. Viuebat igitur aeger in dextro aeque, ac in laeuo latere *corporis vitam*, ſed non item *vitam hominis.* Sufflaminata enim erat tam lateris adfecti in animam ad producendas ſenſationes, quam animae in latus adfectum ad producendos motus voluntarios energia. Nihilo autem ſecius in altero interim latere non modo corporis, ſed *hominis* quoque, viuebat *vitam*, hocque modo vnius tantum lateris erat homo, tametſi corporis vita vigeret in vtroque. Hodie quum eum viſitarem, inueni, rediiſſe energiam adfecti lateris in ipſius animam, ex eoque hanc iterum ſentire. Rediit

itaque

itaque *ſenſatio*, non *ſenſus* ipſe, vt vulgo vulgares, ſed turpiter erronee, loquuntur *Pathologi*, in primis adeo *Pſychologiae* principiis hoſpites ac peregrini. *Senſus* enim neutiquam aboletur in apoplecticis, ſed *ſenſatio*. *Senſus*, deficiente licet *ſenſatione*, in anima manet ſuperſtes. Neque motus aboleri tam obiter, vt moris eſt, dici poteſt. Aboletur enim tantum *motus voluntarius*, neque ideo ſemper mox *vitalis* in ipſo corpore. Reſtituta in hoc viro paralytico dextri lateris in animum ipſius energia ad ſenſationem inde producendam, neceſſario in hoc quidem latere ille *hominis* iterum viuit *vitam*, ſed ex parte tantum. Deficit enim adhuc animae in hoc latus energia ad producendum motum voluntarium. Non dum itaque plane vtriuſque lateris exſiſtit homo, qui, vt integri *hominis* rurſum viuat *vitam*, optem, niſi contrarium ſtatuerit immutabilis Prouidentia.

Alterum, quod referri huc meretur, humanae huius *duplicitatis* argumentum praebet *ſudor vnius lateris*, de quo peculiaris exſtat diſſertatio PETRI IMMANVELIS HARTMANNI, Hal. Magd. 1751. habita, quam me non dum comparare potuiſſe doleo. Notabile huius rei exemplum praebet obſeruatio IACOBI SCHMIDII *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ. 126. pag. 287.* inſerta, indeque a MARTINO SCHVRIGIO in *Syllepſilog. Sect. V. Cap. II. §. XXVI. pag. 428.* translata, his verbis: *Sutoris Quedlinburgenſis vxor ſana & vegeta, vbi corpus a motu, vel adſumto ſudorifero calefiebat, in ſingulis ſiniſtri lateris partibus a capite ad calcem vſque ſudorem profundebat largiſſimum: in dextro vero latere ne minima ſudoris gutta, nec mador vmquam erumpebat, quod numquam aliter contigit. Quoties vero haec femina ex marito concipiebat, ſtatim toto geſtationis tempore ſudor per corporis partes in vtroque latere ordinarie prorumpebat. Exantlatis vero partus laboribus, eo ipſo momento dextri lateris pori concidebant, ac firmiſſime iterum claudebantur, adeo, vt ipſa ſudorem totius corporis pro infallibili conceptionis indicio haberet, & quaſi pro pathognomonico impraegnationis ſi-*

gno in ſe iam agnoſceret. Aeque memorabile mihimet ipſi notum eſt *exemplum*, *pueri* nempe Tubingenſis, quem, curſu per hortum accelerato, ſuperiore aeſtate aliquoties iucundo obſeruaui ſpectaculo, in vno latere rubore, calore & ſudore perfundi, altero pallente, frigidoque ac ſicco manente, ita quidem, vt ad lineam, per mediam faciem ductam, exacte alterum dumtaxat latus frontis, naſi, genae, labiorum, menti, intenſe rutilum, calidum, ac ſudore madidum conſpicere liceret. Haec talia luculenter ſane demonſtrant, hominem omnino eſſe *bicorporem*, ſeu duplici corpore praeditum, quorum alterum alteri ſimile, ſed ab eo tamen plane exacteque ſit diſtinctum. Verum *anceps* noſter homo non tantum *bicorpor* eſt, ſed & adeo *bianimis*. Altera haec *ancipitis* naturae humanae *duplicitas* magis fortaſſe *paradoxa* non nullis videbitur, quam ea, quam hactenus explicuimus. Quin neſcio, an futuri ſint quidam adeo orthodoxi, vt heterodoxam illam eſſe vociferentur, *ancipitis animae duplicitatem* ipſius *ſimplicitati* repugnare opinantes. Sed haec eorum fere erit ſuſpicio, quibus, quae vel proxime a nobis abſunt, veritates ſaepius videntur remotiſſimae. Etenim ſuimet ipſius ignariſſimus, & ab ſemet ipſo remotiſſimus ſit, oportet, qui ancipitem iſtam animae ſuae indolem non ita perſpexerit, quaſi ea, quae oculis cernuntur. Equidem illam, vt mihi, ſic cuilibet alii, adeo compertam & manifeſtam eſſe cenſeo, vt magnas acturus nugas mihi videretur, qui eam operoſe explicare ac demonſtrare adlaboraret. Ipſa hactenus expoſita *anceps* hominis *duplicitas* alteram hanc eiuſdem *duplicitatem* euidentem reddit demonſtratque. Ipſa, vt dixi, *αὐτοψία anatomica vulgaris* hominem ſiſtit bicorporem. Paria & duplicata eſſe, quae ſolitaria huic videntur, detegit *ſubtilior* hominis bicorporis *anatome.* Eumdem talem, vt pariter dictum eſt, nobis exhibent *obſeruata* in eo *Φαινόμενα* vulgaria & rariora. Non minus conſtat de conſtanti *corporis in animam* ſuam *energia.* Bicorporis itaque hominis in animam ſuam energia non poteſt non eſſe duplicata. *Duplex* in vniuerſum exſtat *organiſmus ſenſorius*,

vnus

vnus in dextro, alter in finiſtro latere, vterque alteri ſimilis, & exacte tamen ſimul ab eo diſtinctus. E. vna eademque, ex vtroque latere oblata, ſenſuum obiecta, non quidem in vtroque, ſed tamen ex vtroque, ſentit anima. E. eadem *bis* illam adficiunt. E. licet eadem, ex arcana *ſenſationis lege*, non *bis* ſentiat, eadem tamen duplicata ſentiens, *duplicis* huius *organiſmi* vi, ab vtraque corporis parte proficiſcente, adficitur. *An*, vtrimque ita adfecta, acutius ſentit, quam ſi ex altera tantum fuiſſet adfecta? *Cur* porro, *bis* adfecta iiſdem, eadem non *bis* ſentit? *Cur* v. c. binis oculis eadem obiecta bis oblata non bis videt, *cur* binis auribus non bis audit? Nonne in hoc ipſa *anima ſimplicitatem* ſuam optime demonſtrat? Nonne in hoc myſterioſae ſuae *ſimplicitatis* multo euidentius multoque ad conuincendum potentius ſubminiſtrat argumentum, quam quae adhuc ſuas ipſorum animas heic non audientes *Philoſophi* tam anxie quaeſiuerunt, quaeſitaque ſe reperiſſe fruſtra gloriati ſunt. Sed haec ὡς ἐν παρόδῳ, alibi excutienda. Quae huc ſpectant, proſequor. Bis oblata licet ſemel ſentiat anima, bis tamen iis adficitur. Bis ita adfecta duplicem a duplicato corpore experitur energiam. Bis non tantum binis oculis auribuſque, ſed ceteris quoque ſenſuum organis, guſtus, olfactus, tactus ſtrictius dicti, Bacchi, Cereris, Veneris, irritamentis adficitur. Bis ergo ita vbique adfecta, bis patitur, nunc iucunde, nunc moleſte, prouti ſtimuli, vel *ſtimulati organi*, vel *ſtimulatae* ipſius ſentientis *animae* conditio id tulerit. *Duplici* huic virium duplicati C. H. *energiae* reſpondet certe *vis motrix* ipſius animae. Huius inde inductis mutationibus reſpondent *intellectus* operationes, intellectui obſequioſa eſt *voluntas*. Haec *Pſychologia empirica* & *ſui intuitio* quemuis edocet. Quo igitur vſque *bicorporis* hominis in animam ſuam energia progreditur, eo vſque haec quoque *duplex* exſiſtit. Praeter ambiguam hanc, & a potiori *paſſiuam*, ancipitis *animae* humanae *duplicitatem*, ad quam manifeſtiſſima C. H. duplicitas organica nos deduxit, aliam illius, eamdemque priori contrariam, inuenimus *duplicitatem*. Neque enim *patiendo* tan-

 tum,

tum, ſed *agendo* etiam *anceps* eſt. *Animae energiae* obſequioſum quoque eſt *corpus organicum.* Illius in hoc imperium non modo in *motibus* corporis *voluntariis* ſeſe manifeſtat, verum etiam haud raro ad ipſos *vitales* extenditur. Hoc iterum iterumque a fidiſſima & propria abunde compertum habemus experientia. Aberrans a veritate *vis intelligendi* aberrare facit *voluntatis* conamina. His bene vel male ordinatis, ordinate, vel inordinate adficitur *vis motrix* animae. Haec, hac illaue ratione excitata, perinde excitat *corporis vires.* His commouetur corpus ipſum, nunc ab vtraque, nunc ab alterutra, nunc ab alterutrius aliquibus partibus. *Duplex* igitur animae in corpus ſuum datur imperium, quia duplicatur illud eſt, & ex utroque latere ei imperat. Neque haec illius *in agendo duplicitas ſimplicitati* eius aliquid derogat. Namque illa ipſa non diffluit, ſed energiam ſuam dumtaxat diffundit. Vna eademque eſt & anima & vis animae, per uniuerſum corpus ſuum regnans. Hoc ipſius veluti Dipolis eſt, in qua reginae inſtar reſidet, regnatque a dextris & a ſiniſtris. Iam iam itaque, ni omnia me fallunt, nemini amplius obſcurum eſſe poterit, hominem reapſe non tantum *bicorporem* eſſe, ſed etiam *bianimem*, adeoque quoad vtramque ſui partem prorſus *ancipitem.* Verum quoque, *quoad vtriuſque vnionem*, adeoque *totum*, eſſe *ancipitem*, ſupra adſerui. Nec hoc adſertum minus euidens eſſe credo. Homo, quoad vtramque ſui partem anceps, vt integer & in vtriuſque nexu pariter ſit anceps, neceſſe eſt. In hoc vtriuſque centro conſiſtunt, ab hoc vtrimque emanant, ad idem pariter ab vtraque parte concentrica confluunt, qualiacumque adeo ambigua *ancipitis hominis* φαινόμενα, vt vt ſenſibus noſtris obtuſis aeque, ac illa, quae in anima remotiora exſiſtunt, minus obuia. Sed quae *bicorporis* noſtri organi beneficio non attingimus, ea tamen ſaepius *ancipitis* noſtrae *mentis* aciem haud plane effugiunt. Quae ex demonſtratis ſponte conſequuntur, plurima ſunt, &, quae expendantur, digniſſima. Pauca attingam, quae heic intacta relinquere non poſſum. Homo totus anceps, anceps ab vtraque parte, vtriuſque par-

tis ſtudioſus, aeque fauens a dextris & ſiniſtris, vtriuſque lateris homo, ſi placet, vtriuſque philoſophiae, vtriuſque theologiae, ſaltem vtriuſque medicinae. Ab humanitatis enim fluxa ſorte quis ſine rubore plane ſe eximi velit? *Iura* Gallis *les droits*, Germanis *die Rechten*, vtrimque a *dexteris* dicuntur. Hinc iurium periti illis quidem *Droituriers*, his autem *Rechtsgelehrte* adpellitantur, quaſi *a dextris periti*. Oppoſita adluſione illudunt *Medicis*, hoſque *ſiniſteriores* habent, adeoque eos dicunt *ſiniſtri lateris Doctores*, germanice *Doctors der lincken*, *linksgelehrte*, quum illi ſint *dextri Doctores* ſ. *Doctores a dextris*, *Rechtsgelehrte*. At at, *primo reſpondeo*, ironiam haec ſapiunt. Ironiae, *addo*, ironiis dignae ſunt. Illa ergo, *ſuperaddo*, noſtra irriſione non minus ſunt digna. Hinc ſubridendo *porro* pergo, omne ſimile claudicat. Et hoc *praeterea* claudicat ſane quam egregie. Vtrius enim, *nunc* quaero, lateris eſſe dixeris Theologiae Doctores? Num neutrius, an vtriuſque, an alterutrius, & ſi hoc, vtriuſnam? Cur de his taces? Certe ii nulla ratione prorſus excludi poſſunt. *Praeterea* pulchra quidem illa eſt *ſynonymia*, ſed, quod *vltra* addendum eſt, ceteris paribus. Omnes *inſuper ſynonymiae* in Eruditorum foro recte quoque dicuntur aequiuocae. *Decimo* videas haud paucos, qui a ſiniſtris ad res ſuas obeundas magis idonei ſunt & exercitatiores, vt in ſacris funditores Beniaminitae, adeoque re vera a ſiniſtris, quam a dextris, dexteriores. *Vndecimo* iuris ambiguitas aeque ludicra foret, niſi diſtingueres inter *ius* & *ius*, ac inter *iuris* & *iuris conſultos*. *Duodecimo* differunt omnino *droituriers* & *droitiers*. Differunt *decimo tertio* a dextris periti & dextre periti. *Decimo quarto* ſatis dextre periti non dum ſunt a ſolis dextris periti, ſed, quod ideo *decimum quintum* eſt, pro dexterioribus habendi ſunt, qui ab vtraque, hoc eſt, a dextris & ſiniſtris ſimul valent, adeoque, quod *decimo ſexto* loco ponimus, ad vtrumque in eo, quod fas eſt, ex vtraque, vel rerum, vel hominum parte, parati. Conſulto dixi: *in eo, quod fas eſt*. Sunt enim, quod *decimum ſeptimum* eſto, qui aliter ad vtrumque, ad fas puta & nefas, ſunt parati.

parati. Hi certe, quod *decimum octauum* ſibi vindicat locum, tantum abeſt, vt dextri ſint lateris, vt ne alterius quidem lateris dici mereantur, tametſi a dextris habeant nomen. Neque vero de ſolis cauſarum forenſium actoribus mihi heic ſermo eſt, ſed de quibuſuis in quouis foro veritatis & virtutis cauſarum Patronis. Hoſce, ita *decimo nono* concludo, omnes omnino eſſe oportet ambidextros, vt, quod fas eſt, in omnibus rebus humanis ambabus adripere, quodque in illis eſt nefas, aequimani, quoad licet, repellere queant. Exſurgit hinc, omnem tollens ambiguitatem, *dichotomiae* huius *dilemma* tale: Quicumque vnius tantum, ſolius nempe dextri, lateris eſſe perhibentur, ii tamen, quod *viceſimum* eſt, aut *(ſec. n. 17.)* ancipites ſunt, & male quidem ancipites, aut, quod *viceſimo primo* loco pono, glorioſe ſunt, & eſſe debent *(ſec. n. 19.)* non a dextris tantum, ſed vtrimque paratiores. Hinc, ita *viceſimo ſecundo* loco pronuntio, in ſemet ipſos iniurii forent ipſi iurium periti, qui non niſi a dextris ſtare & accipere, adeoque a dextris tantum *(rechtsgelehrte, gelehrte der rechten* ſc. *Seite,* ſeu *rechterſeitsgelehrte)* ſalutari geſtirent. Hinc, ecce *viceſimum tertium!* praeter ſe in Medicos vna quoque forent iniurii, ſi hoſce, quia non ſunt iurium periti *(gelehrte der rechten)* ſiniſtri lateris peritos *(linksgelehrte* ſeu *gelehrte der linken)* vel ipſi vocitarent, vel ab aliis vocitari vellent, perinde, ac ſi hi eorum tegerent ſiniſtram, quum tamen ad id *Medicis* opus non ſit, &, quemadmodum horum conſilia ſiniſtra terra tegit, ita illorum iudicia ſiniſtra alia tegant obtegantque ſatis ſuperque. *Viceſimum quartum* heic addit poëta Sulmonenſis, ita canens:

Non bene coeleſtes impia dextra colit.

Quæ ergo, quæſo, illa *dextratio*, quae dexteritas? Sed haec tranſeant cum ſiniſtris! Ita vero, quod *viceſimum quintum* eſt concluſum, in propatulo eſt, quo nomine, quoque jure non tantum iurium periti, ut vtriuſque iuris, ita & vtriuſque partis ſtudioſi ſint habendi, ſed etiam quilibet homo, quia eſt

est homo, vtriusque lateris homo sit, talisque esse & possit & debeat, *Medicus* maxime, quod *vicesimum sextum* idemque *ultimum* esto, vt tandem ambiguam hanc humanae ambiguitatis causam propius ad τοὺς τῶν ἰατρῶν παῖδας traham deuoluamque. Eheu! quam instabilis statio, quam

male fida carinis!

Si vlla in re, in hac certe, quam maxime anceps est rerum hominumque status. Anceps eorum, qui Medici curae committuntur, valetudinis ratio. Anceps proinde etiam ipsius Medici sub ista consiliorum ratio. Quisquis vero hoc nomine ancipitia Medicorum pericula pro deridiculo atque oblectamento habuerit, is sua ipsius ancipitia, prius deridenda, haud agnouerit, necesse est. Ego vero cum Collegis meis haudquaquam turpe mihi duco, publice & sine rubore profiteri, Medicum esse hominem maxime ancipitem, & utriusque partis hominem, multiplici quidem ex necessitate, & vel ex hac, quod quilibet homo, nec, ut vulgare habet inter nos brocardicum, sola *femina, morbum bis patitur*, bisque patiens binis vbique vicibus totus, & quoad vtramque sui partem, anceps nobis offertur curandus. Ab his ad alias revertor ambiguitates humanas. Homo (ita pergo) Dioscurus, Castor & Pollux. Est, vbi sit sine contradictione monoceros bicorniger, non, qualem Mosen pictores vulgo pingunt, sed qualem graphicis depictum coloribus nuperrime exhibuit festiuissimi vir ingenii, Cl. CAROLVS FRIDERICVS HOMMELIVS, in libello *de iure harlequinizante*, Atticis leporibus refertissimo. Conf. ALEX. ARNOLDI PAGENSTECHERI Diss. *de cornibus & cornutis*, rec. in *Act. Erud. Lips. Anno 1715. mens. Mart. pag. 120. seqq.* Homo dimoerites, saepe diobolaris, bichordulus, nunc concordans, nunc discordans, bimetrus, disticha pingens fingensque, modo mollius bisyllabum, modo durior diphthongus, dipyros, dimachus, dipondius, academicus non tantum iuvenis, sed

& ſenex, ſaltem dipondiarius, aequiore bilance ponderandus, morali & medica, nunc bifer, nunc biſur & dupliſur, duplione dignus, biſpellio, bis gaudens, bis maerens ſuis alieniſque bonis maliſue, bis irritabilis, bis pacificus, bis blandiens, bis minans, bis nocens, bis iuuans, bis amans, bis inuidens, hinc *bis amandus*, *bis fugiendus*, bis laudandus, bis reprehendendus. Sic itaque homo binus in omnibus, vndique bigatus, duplus, & ſaepe numero duplicarius. Sed vltra multiplicare haec duplicata deſino, *tria* tantum addens hiſce *quaeſita*. *An* fruſtra homo factus eſt bicorpor? Ni fruſtra, (Deus enim & natura nihil faciunt fruſtra) *cur* corpore praeditus eſt duplicato? Vt, reſpondeo, ornatior eſſet, de quo pulchre iam expoſuit Chriſtianorum ille Cicero, LACTANTIVS, *de opif. Dei. Cap. VIII.* vt, quod maius eſt, ad ſuas in hac vita neceſſitates aptior eſſet atque expeditior, pluribuſque ſimul inſeruire poſſet, vt ita in peragendis rebus ſuis ad utrumque eſſet paratus, ut, vna ex parte laeſus, tamen vigeret ex altera, ut v. gr. hominis vitam viuere poſſet ſemimortuus, quemadmodum paralyticus ille, quem ſupra dixi, ex ſiniſtra parte hominis vitam viuit, *cet.* Num, quod *tertium* eſt *quaeſitum*, exuto euidenter craſſiori hoc corpore duplicato, anima ipſi data olim vtraque ex parte heres erit, an ex dimidia, an ex neutra? Ad hoc vel ipſe L. B. reſpondebit, vel ego reſpondebo alibi. Taceo quoque tectam illam, ſaxeoque bifidato cranio recluſam ancipitis hominis diploën. Serra enim ad illud diſſecandum nunc deſtituor, nec ſerram cum alio heic reciprocare conſultum duco. Mitto denique lubens qualiacumque alia a *bi* & *di* incipientia ancipitis hominis *dilemmata* & *diplomata*, quorum plurima eademque dictu longe digniſſima ſupereſſent.

Clauſulam generalioris huius *dichotomiae* faciat ſpectabilis adhuc in indiuiduo *dichotomia*, TVI, inquam, PRAENOBILIS-

BILISSIME CANDIDATE, ipſius *dichotomia*. Homo eſt homo. Homo, quia eſt homo, eſt anceps. Omnis igitur homo eſt anceps. TV homo es. E. quia es homo, es anceps. Ita mecum de TE ipſo ſentis. Sentis ita, quia id expertus es, &, quia ita ſatis es expertus, ab experientiſſimo propius iam abes. Ita mecum ſentiens, idem mecum in cathedra quoque inaugurali defendes; in hac inconſtantia conſtantior. Eum enim in finem TVAE, quam proprio Marte, in ambiguo minus ambigue militante, exhibes, diſſertationi meam hanc ambiguam ſubiicere volui diſſertatiunculam. In ancipiti res eſt, prout eam, noſque cum ea oppugnauerint aduerſarii. Ancipites erunt, nec alii eſſe poterunt. Pugnando contra nos negabunt, hominem totum eſſe ancipitem. Hoc vero verum veriſſimumque eſt adſertum. Hoc ergo negando non poterunt non ſe praebere ancipites. Quid tum, quum ipſimet uſque ſimus ancipites? Sed ad TE & TVAM laudabilem ſane naturam propius accedo. Glorioſo inſtinctu & conſilio anceps eras Philiater, pulchre dualis, nobilis dualiſta, qui, ut in anatomica dualis hominis diſſectione, ita in aliis quoque rebus medicis,

in duo diviſit, quidquid in orbe fuit,

medico nempe. Etenim ad nos quoque ſpectat tritum illud: *Diuide & impera*, ſalutari puta, hoc eſt, medico conſilio diuidenda & imperanda. Binus in vno, & vnus in duobus, eras in duobus profectuum TVORVM apud nos examinibus. Bino inde honore nunc dignus cathedram conſcendes inauguralem, anceps ancipitem, in eadem iccirco ad vtrumque vtroque ex latere paratus. Inde deſcendes adhuc anceps ad ancipites aegros aegriſque adſtantes. Precor, vt & heic ancipites inter miſeriarum humanarum caſus bene & feliciter anceps eluctaris, in eoque, quod ſupra dixi, immutabilis ſalutis noſtrae centro conſiſtas. Ita vero diuino adiutus auxi-

auxilio, bene anceps & vtriusque lateris Medicus eris, nunquam alterutrius tantum partis ſtudioſus, ſed vtrique aeque fauens, ab vtraque, & pauperum, & diuitum, aequa ſtans officioſitate, rite vbique ambidexter, aequimanus & aequanimis, ſicque bonis omnibus carus, & Angelus. Medicus, totus ita amice & pulchre variabilis, nunquam tamen volubilis & circumuagus. Bene tandem, quod praeterire non poſſum, anceps eris in proximo circa Artem & Martem duali. Anceps cogita, vtrumque eſſe ancipitem. Bene ancipitem precor vtrumque. Precatus ita, tali TIBI vale dico conſilio: *Fide*, *cui fidas*, *vide*, vtrimque anceps, h. e. neutri & vtrique.

